

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5280/2019
23.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиља АА и ББ, обе из ..., чији је заједнички пуномоћник Марија Паћи, адвокат из ..., против туженог ДП „Нови Сад-Гас“ из Новог Сада, чији је пуномоћник Жељко Ракић, адвокат из ..., ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиља изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3182/2019 од 29.08.2019. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиља изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3182/2019 од 29.08.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 1502/2017 од 27.05.2019. године, ставом првим изреке одбијен је приговор стварне ненадлежности суда. Ставом другим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев да се утврди да је тужени дискриминаторски поступао према тужиљама када је одбио да са њима закључи уговор о снабдевању гасом за стан бр. ..., под истим условима као и са осталим станарима зграде у ..., у улици ..., улаз ..., те да му се забрани даље дискриминаторско поступање према тужиљама, као и да га суд обавезе да отклони последице дискриминаторског поступања према тужиљама, тако што би тужиљама на њихово име редовно испостављао месечне рачуне са обрачуном потрошње утрошеног гаса за предметни стан који је у власништву тужиља, према истим критеријумима које користи за обрачун и потрошњу гаса за све остале власнике станова са којима је закључио уговор о снабдевању природним гасом од дана пресуђења па за убудуће, да се обавезе тужени да тужиљама на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа исплати свакој од тужиља по 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, а тужиљи АА да исплати на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате као и да им накнади трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке обавезане су тужиље да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 110.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3182/2019 од 29.08.2019. године, ставом првим изреке, одбијена су, као неосноване, жалбе парничних странака и првостепена пресуда потврђена у ставовима другом и трећем изреке. Ставом другим изреке одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле су благовремено изјавиле ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на оставле битне повреде одредаба парничног поступка, због којих се ревизија може изјавити, се наводима ревизије одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су сувласнице са по ½ идеаланог дела стана број ... на првом спрату зграде у улици ..., у ... . Стамбена заједница ... у ... уписана је у Регистра стамбених заједница по решењу Градске управе за имовину и имовинско-правне послове од 22.08.2017. године, а управник ове стамбене заједнице је био ВВ.

Седамнаест станова из улаза ..., међу ојима је и стан тужилца, је издвојено из заједничке расподеле утрошене количине гаса на заједничком мерачу и заједничкој котларници целе зграде. За те станове је питање грејања гасом решено путем новог гасног прикључка, новим мерачем протока гаса и новом гасном инсталацијом, која је изграђена само за потребе станара тог улаза.

У новонасталим околностима било је потребно да тужени са свим власницима посебних делова зграде закључи уговор о јавном снабдевању природним гасом, који је закључен са власницима 16 станова, осим са тужилцама као власницама стана број ..., а због тога што према туженом није измирен постојећи дуг према туженом. Од тада тужени испоставља рачуне купцу гаса-стамбеној заједници и испоставља рачуне и заједничарима са којима има закључен уговор о расподели укупне потрошње и појединачној наплати рачуна из расподеле за заједнички утрошени гас испоручен згради као купцу. Потрошња за стан тужилца расподељује се на остале заједничаре.

На састанку Стамбене заједнице одржаном 24.10.2017. године станари зграде су упознати да тужени не жели са власницима стана број ... да закључи уговор због постојања дуга и нерешене промене власништва на стану, утолико што се код туженог као корисник води ГГ, пок. бака тужилца. Прихваћен је предлог да тужилца АА измирује дуг према станарима зграде тако што ће вршити прорачун и сваком од

власника месечно исплаћивати одређени новчани износ на име потрошње гаса у стау број 6, као и да ће у међувремену решити постојеће проблеме са туженим. У наредном периоду тужила је примала телефонске позиве од управник стамбене заједнице који јој се обраћао повишеним тоном јер није задовољан предузетим на решавању проблема, каквог су става били и остали станари зграде.

Тужени је против правне претходнице тужила пок. ГГ покретао извршне поступке 2006, 2008, 2012, 2013. и 2015. године, ради наплате дуга, али су сви поступци прекинути због смрти извршног дужника. На дан 01.08.2018. године укупан дуг за стан тужила према туженом износи 558.320,51 динара.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применом материјалног права из чл. 7, 8. и 17. Закона о забрани дискриминације оценили да тужбени захтев није основан, јер тужиле нису учиниле вероватним своје тврдње да су од стране туженог претрпеле дискриминацију, односно да су у погледу услова за закључење уговора о снабдевању гасом третиране неповољније него остали станари стамбене заједнице, с обзиром на неко своје лично својство.

Неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом РС (члан 21) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију), а од 07.04.2009. године и Законом о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/2009).

У смислу члана члана 2 тачка 1. Закона о забрани дискриминације, дискриминација и дискриминатарско поступање представља свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе, на отворен или прикривен начин, а који се заснива претпостављеним личним својствима на било ком основу (раси, држављанству, националној или верској припадности, језику, политичким убеђењима, полу, ...).

Одредбом члана 5. истог закона прописано је да су облици дискриминације непосредна и посредна дискриминација, а одредбе чл. 6. и 7. истог закона дефинишу непосредну и посредну дискриминацију као стављање лица (или групе лица) у неповољнији положај због његовог (односно њиховог) личног својства, што се може чинити на различите начине – актом, радњом или пропуштањем.

Одредбом члана 8. истог закона прописано је да повреда начела једнаких права и обавеза постоји ако се лицу или групи лица, због његовог односно њиховог личног својства, неоправдано ускраћују права и слободе или намећу обавезе које се у истој или сличној ситуацији не ускраћују или не намећу другом лицу или групи лица, ако су циљ или последица предузетих мера неоправдани, као и ако не постоји сразмера између предузетих мера и циља који се овим мерама остварује.

Одредбом члана 17. став 1. истог закона прописано је да дискриминација у пружању јавних услуга постоји ако правно или физичко лице, у оквиру своје делатности, односно занимања, на основу личног својства лица или групе лица, одбије

пружање услуге, за пружање услуге тражи испуњење услова који се не траже од других лица или групе лица, односно ако у пружању услуга неоправдано омогући првенство другом лицу или групи лица.

Из наведених законских одредби произилази да је за утврђење дискриминације односно дискриминаторског поступања потребно да се лице које тражи заштиту налази у упоредивој или битно сличној ситуацији у односу на друго лице у односу на које сматра да је дискриминисано, да је прављење разлике неоправдано и да је везано за неко лично својство дискриминисаног лица, а да уколико се лице које тражи судску заштиту не налази у таквој ситуацији, дискриминације нема, па самим тим нема ни повреде права личности дискриминаторским поступањем.

У конкретном случају за удовљење тужбеном захтеву било је потребно доказати да је тужени у оквиру своје делатности одбио да са тужиљама закључи уговор о јавном снабдевању природним гасом због неког њиховог личног својства, односно да је за закључење уговора са њима тражио испуњење услова које није тражио од других лица, осталих осталих власника станова зграде, што тужиље изведеним доказима у поступку нису доказале. Тужиљама је, као и осталим власницима станова зграде, било омогућено да закључе спорни уговор, под истим условима који су постављени и осталим станарима, а то је да претходно измире постојећи дуг за утрошени гас у свом стану према туженом, што су сви остали власници станова у згради, осим тужиља, учинили, измирењем дуга у целости или репрограмом дуга пре закључења уговора са туженим.

Неосновани су наводи ревизије којима, с позивом на застарелост потраживања туженог према пок. ГГ, уписној код туженог у евиденцију корисника, оспоравају основ и висину потраживања и право туженог да од њих захтева исплату дуга као услов закључења уговора. Та питања могу бити од значаја у поступку принудне наплате доспелих потраживања туженог према тужиљама као правним следбеницима уписаног корисника гаса, како су то правилно оценили нижестепени судови, а постојање дискриминације чије утврђење тужиље траже подразумева прављење разлике, односно стављање тужиља у неповољнији положај, с обзиром на неко њихово лично својство, без разумног оправдања, у односу на остале станаре зграде који су у погледу закључења новог уговора са туженим били у истој ситуацији, за шта према изведеним доказима нема чињеничне потврде.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлуено је као у изреци.

Туженом не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, због чега је, применом члана 165. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић